

Voorwoord

Iedereen verdient een fantastische plek om te wonen. Bij Matexi geloven we dat een woning veel meer is dan vier muren met een dak erboven. Elk huis of appartement maakt steeds deel uit van een ruimere buurt. Een kwaliteitsvolle en gezellige buurt stimuleert bewoners om samen meer van het leven te maken.

Matexi hecht veel belang aan initiatieven die mensen verbinden. Daarom bekroont de Matexi Award jaarlijks buurtinitiatieven die de sociale cohesie versterken en buurtbewoners dichterbij elkaar brengen. De meest verbindende en meest groene projecten worden beloond met een mooie geldsom. Zo worden buurten jaar na jaar nog sterker verbonden.

De 30 laureaten

5 | Lokale Besturen

- 7 | Comité de quartier de la cité de Bouillon | **Bouillon**
- 9 | De Klapstand | **Dendermonde**
- 11 | De Komkommer | **Beernem**
- 13 | Dorpspunt | **Massenhoven**
- 15 | Dorpspunt | **Zandvoorde**
- 17 | Habitat inclusif et solidaire Riga | **Schaarbeek**
- 19 | Herbestemming Sint-Martinuskerk | **Schelderode**
- 21 | Het wonderpad in de tuin van WZC Hof ten Kouter | **Laarne**
- 23 | mARTa en h.Art van de Heihoek | **Mechelen**
- 25 | Oeverpark | **Buggenhout**
- 27 | Park De Kom als ontmoetings-, sport- en ontspanningsplek in De Kolonie | **Lommel**
- 29 | Sint-Janstuin | **Moorsele**
- 31 | Straatfeestpakketten | **De Panne**
- 33 | Voedselbos: het hof van Aerde en Eten | **Schelle**
- 35 | Wensen voor alle mensen | **Waesland**

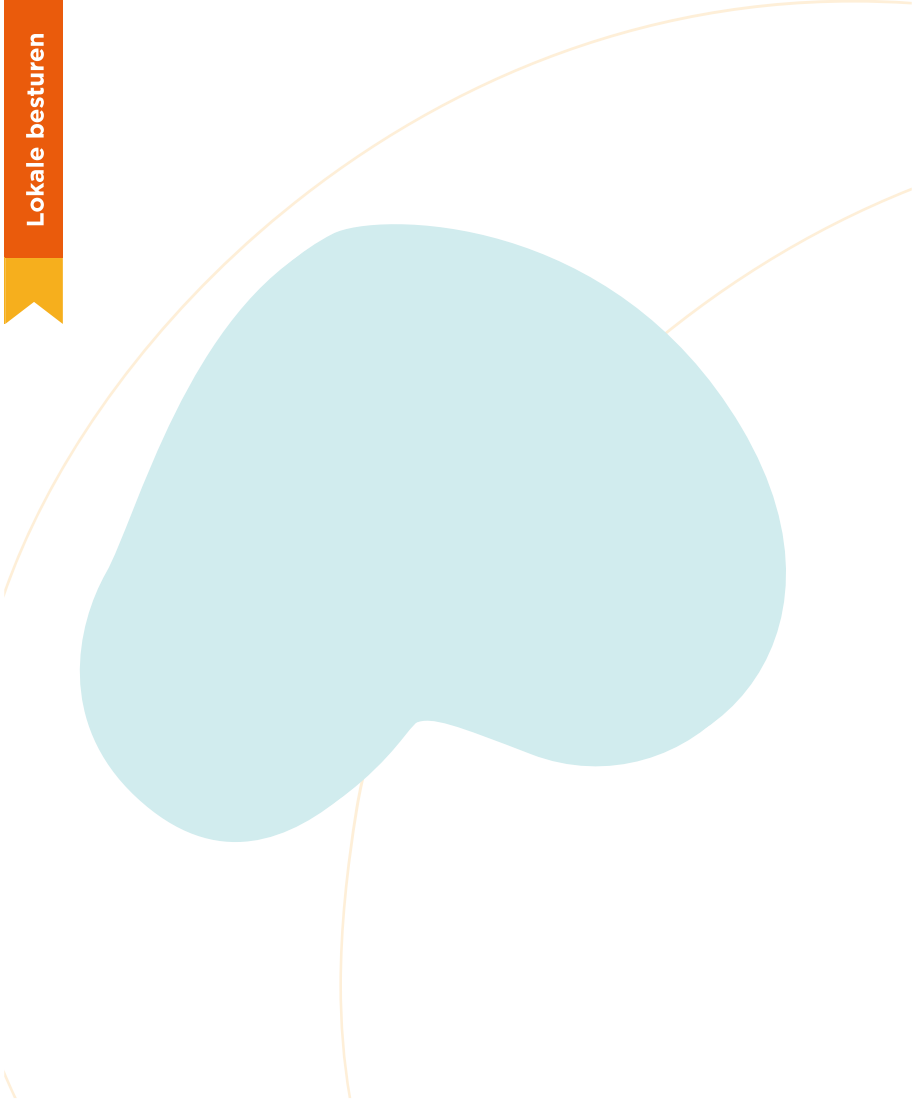
37 | Particulieren

- 39 | Assises pour la mobilité du quartier | **Luik**
- 41 | Bras dessus Bras dessous | **Vorst**
- 43 | Buurtpunt Baravan | **Zwijndrecht**
- 45 | Daktuin for teens | **Antwerpen**
- 47 | De Serre | **Gent**
- 49 | Forêt nourricière | **Tenneville**
- 51 | Geveltjes met zuurstof | **Gent**
- 53 | Le Magasin Gratuit | **Anderlecht**
- 55 | Les co'pains du coin, un four à pain itinérant | **Ottignies**
- 57 | Less Beton ASBL | **Brussel**
- 59 | Sauver une serre art nouveau et en faire un lieu d'expo
et de maraîchage | **Genva**
- 61 | Veerkrachtig Broechem frist kerkomgeving op | **Broechem**
- 63 | Werkkot | **Peer**
- 65 | Wijkcompostering 't Compostjen | **Lokeren**
- 67 | Young FENIX | **Borgerhout**

Lokale besturen

**Buurtcomité zet in op levendige,
sociale en aangename samenleving.**

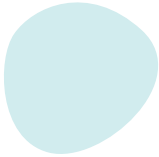
**Want samen zet je dingen
in beweging!**

Comité de quartier de la cité de Bouillon

@ BOUILLON

Niet de klacht, wel de kracht. Dat willen heel wat partners in Bouillon. Samen blazen ze nieuw leven in hun gemeenschap. Gemeente, OCMW, jeugdhuis, straathoekwerker en tal van verenigingen investeren in een opnieuw levendige, sociale en aangename samenleving. Dat kan alleen door inwoners als mede-eigenaars te benaderen: niet zozeer voor hen, vooral door hen. Met succes, bewijst alvast het eerste concrete idee om een nieuwe ontmoetingsplek in het centrum te creëren.

Lokale besturen

“

Een **buurtbabbel met koffie** aan de Klapstand bestrijdt niet alleen eenzaamheid maar brengt inwoners ook tot bij de **juiste antwoorden op hun vragen**.

De Klapstand

@ DENDERMONDE

Een klapke doen? Het klinkt gemakkelijk, maar lijkt vaak een verdwenen gebruik. Eenzaamheid sluimert in de stad. Meer dan voldoende reden voor Dendermonde om buurten te bezoeken en mensen bij de Klapstand een gratis koffietje en luisterend oor te bieden. Spontaan vertellen ze over hun grote en kleine zorgen, en komen ze te weten dat ze ergens terecht kunnen. Dichtbij maakt blij.

Lokale besturen

“

Een **buurtmarktwagen voorziet** inwoners niet alleen van groenten en fruit, maar ook van **gemeentelijke informatie** en **vormingen over milieu en voeding**.

De Komkommer

@ BEERNEM

Koffie en fruitsap... gratis te verkrijgen in de mobiele buurtwinkel van Beernem. Deze marktwagen wordt de plaats bij uitstek dicht bij de inwoners. Dat bespaart meteen op verplaatsingen. Buurtbewoners vinden er groenten en fruit uit de korte keten. Ze krijgen kans om bij te babbelen en om er hun vragen naar hulp, bijstand en alle andere informatie te stellen. Scholen komen langs voor een vorming over milieu en voeding. Met de Komkommer verdwijnt nogal wat kommer!

Lokale besturen

Sociale hub met aandacht voor ecologie: inwoners ontdekken er niet alleen info en diensten maar ook een manier van eten die natuur, gezondheid en lokale landbouw ten goede komt.

Dorpspunt

@ MASSENHOVEN

In 2022 sloot het laatste café annex feestzaal in Massenhoven, deelgemeente van Zandhoven. Een verlies, maar snel kwam er een antwoord. Het voormalige gemeentehuis werd het nieuwe Dorpspunt met vele partners: een zoemende bijenkorf waar inwoners diensten van de gemeente, de bib, een strijkatelier, zorg en hulp dichtbij vinden. Met bovendien bijzondere aandacht voor ecologie: de Buurderij biedt producten van lokale producenten rechtstreeks aan bij de consument, de korte keten in zijn pure essentie. Hier bepalen inwoners de agenda en het aanbod.

Lokale besturen

**Beleid op maat van de straat
dankzij laagdrempelige ontmoeting
en kruispunt voor informatie en
dienstverlening.**

Dorpspunt

@ ZANDVOORDE

Zandvoorde, 8 km van hoofdgemeente Zonnebeke. Een dorp met verspreide bewoning en alsmear minder diensten en winkels. Langzaam rafelt het gemeenschapsleven uit. Het activeren van een dorpspunt, met buurtwinkeltje, maakt een wereld van verschil: laagdrempelige ontmoeting, kruispunt voor informatie en service allerlei, zeker van het gemeentebestuur. Inwoners voelen zich mede-eigenaar en vinden er elkaar. Zo ontstaat echte communicatie met vele diensten en voorzieningen - beleid op maat van de straat.

Lokale besturen

Inclusief samenwoonproject dat inzet op deelname aan het buurtleven, waarbij steeds meer mensen zich graag voor elkaar engageren.

Habitat inclusief et solidaire Riga

@ SCHAARBEEK

Aan de Square F. Riga in Schaarbeek ligt een samenwoonproject met 86 mensen, waarvan ruim 25% met een beperking. Daarin schuilt een uitdaging: hoe deze mensen op de beste manier laten delen in het gemeenschapsleven? Overheid en buurtgroep beantwoorden dit heel concreet: van bijstand in het dagelijkse leven tot begeleiding naar hulp. Altijd gericht op inclusie, dus ook inzetten op deelnemen aan het buurtleven waar steeds meer mensen zich graag voor elkaar engageren.

Lokale besturen

De herbestemming van de kerk tot
gemeenschapscentrum zorgt voor
een **nieuwe beleving en dynamiek**
in de buurt.

Herbestemming Sint-Martinuskerk

@ SCHELDERODE

Het gemeenschapsleven in deze deelgemeente van Merelbeke, tussen stad en Vlaamse Ardennen, staat onder druk. De lokale dynamiek verdwijnt... en nu ook de kerk. En biedt net dat geen nieuwe kansen?! De Schelderodenaars staken de koppen bijeen en kozen resoluut om de kerk om te vormen tot gemeenschapscentrum. Het gemeentebestuur volgde. Zo ontstond een nieuw kruispunt voor mensen en hun dromen, hun denken en doen. Samenwerk maakt sterk.

Lokale besturen

Woonzorgcentrum breekt uit z'n muren met een **originele en toegankelijke kunstwandelaroute** die bewoners en buurt verbindt.

Het verwonderpad in de tuin van WZC Hof ten Kouter

@ LAARNE

Het woonzorgcentrum Hof ten Kouter breekt uit z'n muren. Letterlijk, want doorheen de tuin loopt nu een kunstwandelaroute. Gedichten, rollatorkunst, beelden, graffiti: een kruisbestuiving tussen senioren, scholen en kunstenaars zorgt voor een hoogst originele en toegankelijke beeldentuin. Waar verwondering en beleving centraal staan. Tip: bestel een picknickmand als je het pad komt verkennen.

Lokale besturen

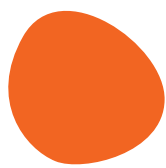
De herbestemming van de H. Hartkerk brengt **cultuur, sociale cohesie en vergroening** naar de binnenstad. Het wordt het nieuwe h.Art van de buurt!

mARTa en h.Art van de Heihoek

@ MECHELEN

Heihoek, een buurt in de Mechelse binnenstad, doorloopt een stadsvernieuwingsproject. Daarbij staat de herbestemming van de voormalige H. Hartkerk centraal. Via intensieve participatie ontstond het plan mARTa, waarbij de kerk transformeert in een levendig sociaal-cultureel centrum, met concrete kansen voor verenigingen, kunst, sport en vooral ontmoeting. Waar ook sociale programma's hun diensten bieden. Het wordt een nieuw h.Art in een op en top stedelijke, diverse en dichtbevolkte buurt.

Lokale besturen

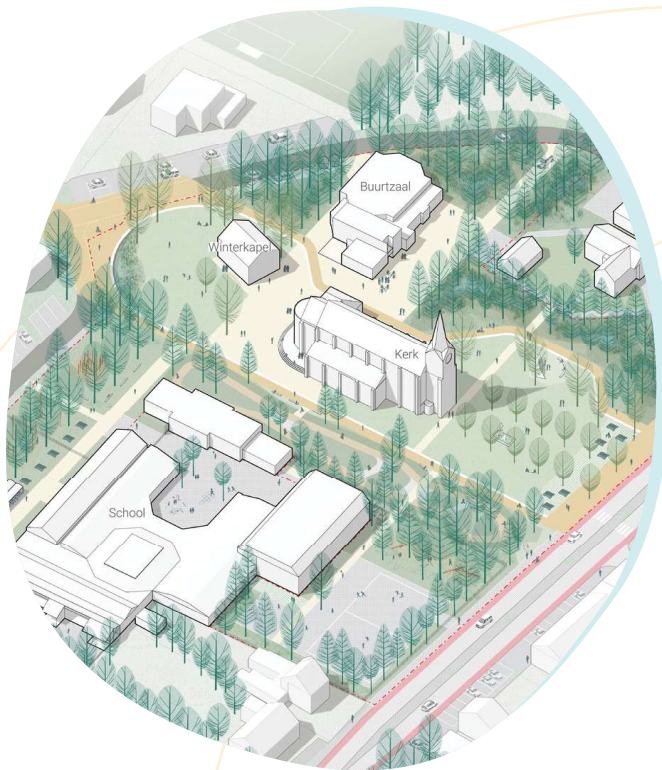

Een verlaten site maakte plaats voor een **nieuw buurtpark** dat nóg aantrekkelijker werd dankzij vele **ideeën uit de buurt.**

Oeverpark

@ **BUGGENHOUT**

Een industriële site in Buggenhout werd afgebroken en gesaneerd. Op de open plek kwam... een buurtpark: de groendienst van de gemeente creëerde een groene ruimte met paden, bloemenweide, picknickbanken en een grasveld. Het Oeverpark is een rustpunt voor buurtbewoners en voor passanten die langs de Schelde wandelen of fietsen. Buurtideeën maakten het park nog beter: er kwamen een speelzone en extra banken. De Kunstraad realiseerde een kunstwerk met oude foto's van en verhalen over de site. Hoe oud en nieuw samengaan!

“ Een centraal park werd opnieuw ingericht om inwoners alle kansen te bieden...

“

**...op intergenerationele ontmoeting,
sport, spel en ontspanning.**

Park De Kom als ontmoetings-, sport- en ontspanningsplek in De Kolonie

@ LOMMEL

De Kolonie is een wat afgelegen en gespreide woonbuurt in het uitgestrekte Lommel. Buurtbewoners uitten via een participatietraject hun sterke nood aan meer gemeenschapsleven in een groene omgeving. De stad pikte daar op in. Het centraal gelegen park werd opnieuw ingericht en biedt inwoners alle kansen op intergenerationele ontmoeting, sport, spel en ontspanning. Het is duidelijk dat iedereen in dit project wordt (h)erkend. Inclusief én innovatief.

Lokale besturen

Hoe een buurttuin de **verbindende functie** van een voormalige school op een **duurzame manier** verderzet.

Sint-Janstuin

@ MOORSELE

Als een oude school verdwijnt in Moorsele (Wevelgem), verschijnt er plots ruimte. En dan wordt er gepland: ontharden, vergroenen en aansluiting vinden bij andere open plekken. Zodat die zich aan elkaar rijgen tot een fijnmazig net van zachte mobiliteit. Biodiversiteit, verstandig omgaan met water en een fijne plaats voor recreatie en ontmoeting. Misschien wordt het nog meer... het behoud van een stukje school als monument? Iedereen content!

Lokale besturen

“

Dankzij een verregaande administratieve en logistieke ondersteuning door de gemeente worden buurtfeesten pas echt **een feest én een medicijn** tegen sociaal isolement.

Straatfeestpakketten

@ DE PANNE

De Panne houdt van feesten... maar de pandemie zorgde op dat vlak voor een motivatiedip bij de inwoners. Enter de gratis feestpakketten. Niets nieuws? Toch wel! Want de gemeente zorgt voor verregaande ondersteuning. Wie een straatfeest organiseert - heel kleinschalig of net heel groot - kan rekenen op volle administratieve en logistieke ondersteuning én gratis straatfeestpakketten. Sociaal isolement, dat moeten we immers tegengaan: buitenkomen, samen zijn en feesten vormen dan het beste medicijn.

Lokale besturen

Het voedselbos brengt mensen samen op **een toegankelijke, ecologische plek**, waar ze kunnen delen en leren van elkaar.

Voedselbos: het hof van Aerde en Eten

@ SCHELLE

De gemeente Schelle ondersteunt lokale voedselproductie en biedt gemotiveerde buurtbewoners-moestuiniers een terrein aan. Niet zomaar. Want het is aan hen om te beslissen over inrichting en gebruik. Samen kozen ze resoluut voor een combinatie van eetbaar, lekker plantgoed en gezellig ontmoeten. Zo ontstond het voedselbos. En dat tuinieren groeit naar zoveel meer. In de omringende straten duiken volop gevelgroen, plantenbakken en een samentuin op. De eerste druiven aan de wijnranken werden alvast geogst.

Lokale besturen

Inwoners versturen **warme wensen** naar burens via **wenskaartjes** die ze in speciaal voorziene brievenbussen kunnen deponeren.

Wensen voor alle mensen

@ WAASLAND

Acht dienstencentra van Zorgpunt Waasland verenigen zich rond 'Wensen voor alle mensen', een project dat aandacht vestigt op de problematiek van eenzaamheid. Dankzij het massaal verdelen van wenskaarten via speciale brievenbussen in alle buurten kunnen inwoners een wens sturen naar burens die wat warmte kunnen gebruiken. Vooral de meest kwetsbare groepen staan daarbij centraal. Dit bovenlokale project illustreert hoe er op lokale schaal, in heel verschillende buurten, concreet en succesvol kan worden gewerkt. Vertel het voort!

Particulieren

“

Buurtcomité zorgt niet alleen voor plezier en ontmoeting, maar ook voor de participatieve aanpak van mobiliteitsproblemen.

Assises pour la mobilité du quartier

@ LUIK

Al 40 jaar steekt het buurtcomité van Saint-Léonard in Luik de handen uit de mouwen om van hun buurt een aangename plek te maken. Naast plezier en ontmoeting, willen de bewoners er het mobiliteitsprobleem aanpakken. Parkeerdruk en veel sluipverkeer, weinig ruimte voor zacht weggebruik: via een intensief participatieproject kwamen concrete voorstellen en oplossingen op tafel. De stad is alvast mee, nu is het hoog tijd voor actie.

Particulieren

“

Senioren kunnen **langer thuis** in hun vertrouwde omgeving blijven **wonen** dankzij **behulpzame buren**.

Bras dessus Bras dessous

@ VORST

Vorst, een Brusselse gemeente, dichtbebouwd en -bevolkt. Opvallend veel oudere mensen die vaak verzanden in eenzaamheid. Ze verliezen contact met familie, vrienden... en buren. Een kwakkelende gezondheid verplicht hen soms om - te vroeg - naar een residentie te verhuizen. De vrijwilligers van Bras dessus Bras dessous connecteren oudere inwoners met hun nabije buren, ze bemiddelen en vinden samen soms eenvoudige oplossingen voor grote problemen. Senioren kunnen nu vaak langer zelfstandig wonen... dankzij de hulp en sympathie van hun buren.

Particulieren

“

Een eigenhandig tot **mobiele buurtbar** omgebouwde caravan werd het **kloppend hart van de buurt**.

Buurtpunt Baravan

@ ZWIJNDRECHT

Buurtbewoners van Nieuwland in Zwijndrecht bouwden eigenhandig een caravan om tot een mobiele buurtbar: de Baravan. Het is intussen een symbool geworden, het kloppend hart van de buurt, de verzamelplek voor bewoners. Bij een drankje ontmoeten buren elkaar, iedereen voelt zich welkom rond de Baravan en er worden nieuwe banden gesmeed. De buurt is sinds de komst van de Baravan een stuk hechter, over de generaties heen.

Particulieren

““

Tieners kunnen in een groene oase midden in de grootstad terecht voor een luisterend oor, hulp, maar ook plezier.

Daktuin for teens

@ ANTWERPEN

Habbekrats Antwerpen begeestert vele jongeren die er plezier, begrip en hulp vinden. Een open huis, voor velen een thuis. Maar geen eiland, wel de vinger aan de pols. Niet verwonderlijk dat milieu en klimaat bijzondere aandacht krijgen. Dit wordt concreet door de aanleg van een weelderige daktuin, waar midden in de stad een groene oase met overkapping ontstaat voor ontmoeting en debat. En niet in het minst om na te denken over hoe jongeren concreet bijdragen aan een gezondere stad.

Particulieren

“

Een **buurtontmoetingsplek** waar ‘even binnenspringen’ leidt naar **zoveel meer**, zoals cultuur, sport, hulpverlening, informatie en bijstand.

De Serre

@ GENT

De Serre in Nieuw-Gent is zoveel meer dan een ontmoetingsplek voor buurtbewoners. Een kruispunt waar ‘gewoon binnenspringen’ vaak de deur opent naar veel anders: cultuur, sport, hulpverlening, informatie en bijstand. Enthousiasme blijkt er heel aanstekelijk. Zoek je een voorbeeld van inclusief werken, dan vind je dat levend en krachtig in de Serre, veilig en gezellig voor alle burens.

Particulieren

“

Samen werken in een voedselbos, samen oogsten en genieten van al het natuurlijk lekkers smeedt banden tussen burens.

Forêt nourricière

@ TENNEVILLE

Een wonderbaarlijke kleine wereld, en toch overvloedig aan fauna en flora. Voilà, welkom in het voedselbos van Tenneville. Onze ogen zijn niet groter dan onze buik... maar het kleinschalige bos biedt een grote variatie aan vruchten, noten, groenten en granen. De planten vormen beschutting, maar ook een rijkelijk gedekte tafel voor wilde dieren en voor mensen. En wat is er beter voor sociale interactie dan samen oogsten en tafelen?

Particulieren

Geveltuintjes fleuren het straatbeeld op, en **geven** ook letterlijk en figuurlijk **zuurstof aan de buurt**.

Geveltjes met zuurstof

@ GENT

Gent, de buurt Rooigem, een straat in de stad. Zo zijn er veel, grijs en gesloten. Tot een eerste geveltuintje, heel bescheiden, een frisse groene toets geeft. Daarover wordt gepraat... en snel volgen er nog. Steeds meer burens doen mee, helpen elkaar een handje, geven hun spade en goede raad door - de cultuurverschillen worden al tuinierend overbrugd. Het resultaat laat zich voelen: een fleurig straatbeeld met gezellig keuvelende bewoners. Fier en content. Gewoon groen doen werkt!

Particulieren

“

Een **weggeefwinkel** waar **sociale duurzaamheid centraal** staat, vond een tijdelijke plek in een voormalige autowerkplaats.

Le Magasin Gratuit

@ ANDERLECHT

Een oude garage in Kuregem wacht op nieuw leven... maar tot het zover is, zorgen de vrijwilligers van Circularium er voor warmte. Het leegstaande gebouw vormt een hotspot voor hergebruik en sociale duurzaamheid met o.a. de Gratis Winkel. Dagelijks passeren bijna 200 mensen in deze weggeefwinkel. Ze vinden er gratis pre-loved spullen, van kledij tot speelgoed, keukengerief en meubels. En die zijn niet zomaar afgedankt, want elke donateur voegt een boodschap aan de spullen toe. Heerlijk: circulaire economie met een persoonlijke toets.

Particulieren

“

Een mobiele broodbakoven creëert sociale buurtmomenten en doet nadenken over bewust gebruik van grondstoffen en energie.

Les co'pains du coin, un four à pain itinérant

OTTIGNIES

Ottignies is in volle ontwikkeling. Er waait een wind van solidariteit en ecologie, milieubewustzijn en zorgen voor elkaar. Door slim hergebruik ontstond een mobiele broodoven, getrokken door een fiets. Parkeert hij in je buurt? Dan kan je zelf het allerlekkerste brood komen bakken. Daarover heeft zowat iedereen een eigen mening ... en die wordt uitgebreid uitgewisseld rond de oven. Het krakend verse bewijs laat zich eten. En de buurt heeft het geweten.

Particulieren

**Buurtbewoners ontharden
publieke ruimte, bestrijden zo de
klimaatverandering en creëren
meer ontmoetingsplaatsen.**

Less Beton ASBL

@ BRUSSEL

Een wereld van stenen en beton, zo zien veel Brusselse stadsbuurten eruit. Less Beton wil dat anders. Ze zorgen dat buurtbewoners actief kunnen mee bouwen aan een veerkrachtige stad – via transformatie van buurten en publieke ruimten. Door anders te denken over verharding en die om te zetten naar groenzones en plaatsen voor ontmoeting en spel, wapenen burgers zichzelf en hun stad tegen de effecten van klimaatverandering en een steeds lagere biodiversiteit. Een werk van velen samen, en van lange adem ... maar in steeds gezondere lucht.

Particulieren

“

**Buren slaan de handen in
elkaar voor de restauratie en
herbestemming van buurterfgoed
naar een plaats voor cultuur en
natuur.**

Sauver une serre art nouveau et en faire un lieu d'expo et de maraîchage

@ GENVAL

Wat gebeurt er als een moestuincollectief, een wijngaardcoöperatie én een buurtcomité de handen in elkaar slaan? Dat zien we in de buurt Combattants in Genval. Samen gaan ze voor de restauratie van een prachtige maar vervallen art nouveau serre. Dat kost centen, maar met veel enthousiasme en creativiteit toveren ze dit sterk staaltje erfgoed om tot een plaats waar kunst, ontmoeting, tuinieren en ongetwijfeld ook culinaire hoogstandjes hun plaats vinden. Kom kijken en proeven!

Particulieren

Inwoners **vergroenen het centrum** van hun dorp en zorgen meteen voor **méér ruimte voor ontmoeting en interactie.**

Veerkrachtig Broechem frist kerkomgeving op

@ BROECHEM

De kerk staat in 't midden, ook in Broechem. Maar rond de kerk kan het beter: de open ruimte moet toegankelijker en groener worden. Meer bankjes in de schaduw van nieuwe bomen, meer plaats, veiligheid en paden voor voetgangers in het dorp. Want zo ontstaat ruimte voor ontmoeting, ook voor nieuwe inwoners in de gemeente. Een werkgroep legde plannen op tafel en de gemeente doet mee. Het wordt een open plek voor iedereen. Waar mensen in 't midden staan.

Particulieren

**Een uitleenplaats voor
klusmateriaal fungeert
tegelijkertijd als
ontmoetingsplek voor de buurt.**

Werkkot

@ PEER

Elke doe-het-zelver weet: klussen wordt een pak gemakkelijker met het juiste gerief. Alleen is dat gerief duur en heb je het wellicht maar even nodig. In Peer en omgeving biedt het Werkkot soelaas. Uit een ruime voorraad kan je er - net zoals in een bibliotheek - divers werkmateriaal ontlene, aangevuld met advies, tips en ideeën. Iedereen is er welkom en de plannen zijn ambitieus, met onder meer workshops om praktisch te leren én om nieuwe contacten te leggen in de buurt.

Particulieren

**Samen met de buren
composteren zorgt niet alleen
voor meer groene vingers maar
ook voor meer verbinding.**

Wijkcompostering 't Compostjen

@ LOKEREN

Meer dan 20 jaar geleden startten buurtbewoners in Lokeren met een collectieve compostzone. Omwonenden en handelaars werden trouwe deelnemers en ondersteuners. Woonuitbreiding dwong de initiatiefnemers tot een totale vernieuwing. 't Nieuwe Compostjen werd opnieuw een prachtige plaats, waar de kringloopkrachten (vroeger compostmeesters) hun milieu-engagement koppelen aan ontmoeting, feest en gezelligheid. Hop naar nog eens 20 jaar!

Particulieren

““

Straattherapeuten gaan de straat op om jongeren **actief** aan te spreken en, indien nodig, te **gidsen naar de juiste hulp**.

Young FENIX

@ BORGERHOUT

Hartje Borgerhout: heel veel jongeren en niet zoveel kansen op ontmoeting. Nogal wat jonge mensen worstelen er met vragen, twijfels en onzekerheid, maar vinden geen juist antwoord. Young FENIX biedt dat wel. Vanuit een grote kennis en ervaring weet Young FENIX dat zomaar zitten wachten niet helpt. Je moet actief de straat op. Daarvoor hebben ze hun straattherapeuten die jongeren aanspreken en hen gidsen naar de juiste hulp. Drempels worden geëffend, deuren gaan open. Hopen.